

Met Urbain op de bok.

In elke Wheel & Whip praat Urbain Van de Voorde op de bok met een traditiemenner.

Deze keer reed hij mee met Stephan Lecluyse.

Menner: Stephan Lecluyse
Leeftijd: 55 jaar
Echtgenoot van Christine (Chris) Vandaele
Vader van twee zonen.

Dag Stephan, ik ben blij om met jou op de bok te mogen zitten. Ik weet dat je kan mennen dus ik ben niet ongerust.

Wie staat er in voor het dagelijks onderhoud van de paarden?

Het zijn vooral Annsophie (onze groom) en ikzelf die de paarden verzorgen. Annsophie komt al twintig jaar om te helpen bij de verzorging. Ook het dagelijks beheer, eten geven en stallen mesten doen we samen. Als ik niet thuis ben zijn het Chris en Annsophie.

Hoe ben, je eigenlijk met de paarden begonnen?

Ik ben op 6 à 7 jarige leeftijd begonnen met pony's. Daarna ben ik overgegaan naar de paarden. Ik volgde toen lessen in manege Leiedal in Bissegem. Ik heb dus van kleins af aan alles meegemaakt wat er te beleven valt met de paarden.

Was je van huis uit betrokken met paarden? Was dat dan recreatief of competitief?

Ik heb het virus binnengekregen met de paplepel. Mijn grootvader reed immers met paard en kar rond om brood te bestellen. Het werken met paarden is er dus langzaam ingegroeid. Eerst rij je in de manege, dan bij bureu die pony's hadden en dan ga je over naar grote paarden.

Hoe ben je dan eigenlijk aan het mennen begonnen. Heb je menlessen gevolgd?

Ik ben begonnen met een draver omdat we zelf dravers kweekten en in koers reden.

Ik ben begonnen met een draver in te spannen. Eerst recreatief en daarna ben ik les gaan volgen bij een club. Nathalie Verbruggen gaf de theorie, Peter Cornelissen stond in voor de praktijk. Daar heb ik natuurlijk heel wat van opgestoken. Je kan rijden met een rijtuig maar rijden zoals het hoort vraagt toch heel wat les en veel ervaring. Ik heb daar nog altijd geen spijt van. Tot zelfs de dag vandaag ga ik regelmatig bij Ruben Oosterlinck om wat bij te scholen. Ik ben zelfs samen

met Ruben verschillende malen bij Rinnie Rutjens les gaan volgen.

Laten we het eens over de paarden hebben. Je rijdt met Andalusische paarden. Ben je daar tevreden over? Hoeveel heb je er? Heb je nog andere paarden?

Zou je in de toekomst nog Andalusiërs kopen of eerder gaan voor een ander ras?

Zoals ik eerder zei ben ik eerst begonnen met een enkelspan draver, dan met een tweespan draver. Dit waren halfbroer en halfzus. Dit ging echter niet zo goed. Vervolgens kwam er een tweespan Orloffdravers. Daar heb ik jammer genoeg pech mee gehad. Dan ben ik overgestapt naar nog een ander ras, namelijk Noriker-paarden.

Dit waren heel leuke, aangename paarden met enorm veel uithoudingsvermogen. Maar op een dag werd ik twee Andalusische paarden (PRE) aangeboden. Ik kon toen jammer genoeg geen tijd vrijmaken maar een vriend van mij is toen in Duitsland gaan kijken naar die paarden. Hij heeft er foto's van genomen en heeft er mee gereden. Als hij een paar dagen later thuis kwam heb ik beslist om die paarden te kopen en daar ben ik nog altijd blij om. Ondertussen hebben wij vier Andalusische paarden staan. We hebben ook nog altijd 1 Noriker en voor onze kleindochter staat er een Falabella klaar.

Ik ben zeer tevreden over de Andalusiërs maar ik kan er wel bij vertellen dat ze heel correct behandeld moeten worden.

Stephan, hoe verloopt de training bij jou. Train jij veel of weinig? Train jij dressuurmatig onder het zadel of met het rijtuig? Of hou je meer van longeren? Kun je daar iets over vertellen?

De jonge paarden worden in het begin dressuurmatig onder het zadel gereden maar ook gelongeerd. Dan worden ze beleerd in enkelspan. Wanneer dit goed loopt worden ze ook in tweespan geplaatst. Jammer genoeg is het net als bij zovelen dat de tijd ontbreekt en kunnen we maar één keer per week inspannen. Ik zou het eigenlijk wel meer willen. Ooit komt dat nog.

Heb je al negatieve ervaringen met paarden meegemaakt? Hetzij ongevallen of sterfgevallen?

Ik heb zeker een slechte ervaring gehad met het span Orloffdravers. Ik had die gekocht bij een handelaar. De paarden waren zogezegd goed gewerkt. Wij hadden een viertal weken met die paarden lichtjes gewerkt. Op een dag deden we een wandeling en de paarden kregen melkzuur. Ze zijn er allebei doorgekomen maar één van de paarden had een chronische hoefbevangenheid en dat is nooit meer goed gekomen.

Ik hoor dat je een vaste groom hebt. Dat is zeker niet evident. Een groom vinden is niet altijd gemakkelijk.

Een goede twintig jaar terug werd er tijdens het verlof aan de deur gebeld. Dat was Annsophie Decruyenaere met de vraag of ze met de paarden mocht werken. We hebben haar daarop uitgenodigd om te zien wat zij kon met paarden. Annsophie zat toen in Meulebeke op de sportschool om rij-instructrice te worden. Vanaf dat moment is zij kind aan huis en is zij niet meer uit de familie weg te denken. Je kan bijna stellen dat zij een beetje onze dochter is.

Wij spreken dan ook onze beste dank naar onze groom uit. Zij behaalde de prijs van beste groom in Westende 2010, Cuts 2012 en Oostkamp 2013.

We weten allemaal dat als je naar een wedstrijd gaat dit veel voorbereidingen vraagt. Tuig poetsen, paarden wassen, de vrachtwagen in orde brengen. Wie doet dit bij jullie?

We zijn een team. We hebben alle drie onze eigen taak. Chris zorgt ervoor dat de kledij in orde is. Ikzelf zorg ervoor dat het rijtuig tiptop is, dat de tuigen gepoetst worden en het leder ingevet wordt. Samen met Chris poetsen we het koper. Annsophie zorgt voor alles wat paarden is. Zij wast de paarden twee of drie dagen op voorhand elke dag opdat ze helemaal proper zouden staan voor de wedstrijd.

Stephan hoeveel koetsen heb je staan? Zijn het originele rijtuigen of replica's? Werk je zelf aan de rijtuigen? Restaureer je zelf of koop je de rijtuigen gerestaureerd aan?

Wij hebben in totaal acht rijtuigen waarvan 1 marathonrijtuig en 1 replica spider, de rest zijn authentieke rijtuigen. Er staan er een paar die nog moeten gerestaureerd worden. Normaal koop ik de rijtuigen gerestaureerd aan. Het ontbreekt mij immers de tijd om het werk zelf te doen. Ik vind trouwens dat het elk zijn vak is. Ik beschik niet over alle knowhow om vakkundig te restaureren. Retouches doe ik wel zelf.

De dos à dos uit de collectie van baron Casier moest niet gerestaureerd worden. Mijn eerste antieke rijtuig was een Kortrijkse sjees. Ik heb dan ook nog een wagonette, een Duitse jachtwagen en een siamese phaeton, deze was gerestaureerd door Van den Heuvel.

Onze laatste aanwinst is een Stanhope phaeton van de Parijse bouwer Labourdette. Ik heb met deze geluk gehad. Hij kwam uit een privé-collectie, was compleet gerestaureerd en had nooit gereden.

Hoe sta je tegenover replica's. Heb je zelf een replica?

Wij hebben één replica die we vorig jaar aangekocht hebben bij Van den Heuvel. We gebruiken deze vooral om traditiewandelingen te doen. Op dit rijtuig staan schrijffremmen. We leven toch in de eenentwintigste eeuw. Het rijtuig is enorm veilig. Vandaag de dag houden automobilisten weinig of geen rekening met de koetsiers en paarden.

Je bent regelmatig te zien op wedstrijden. Verkies je wedstrijden of neem je liever deel aan een mooie traditiewandeling.

Ik rij graag wedstrijden maar ik rij even graag traditiewandelingen. Voor mij bezorgden wedstrijden in het begin mij wat stress maar deze is nu weggefallen. Wanneer je wedstrijden rijdt dan weet je waar je staat met je aanspanning en kan je met de commentaar van de juryleden de kwaliteit van je aanspanning verhogen. Een wandeling is zeer ontspannend. Ook de sfeer onder de deelnemers is anders.

Zou je aan het wedstrijdconcept iets willen veranderen?

Over het algemeen ben ik tevreden met het concept. Wel kan ik meegeven dat sommige prijsuitreikingen te lang duren. Daar zou toch iets moeten aan gedaan worden. Ik besef wel dat men soms afhangt van sponsors die ook bepaalde wensen hebben.

Jurering is belangrijk. Hoe sta je daar tegenover? Vind je jurering positief?

Over het algemeen vind ik dat de juryleden goed op de hoogte zijn van het traditiemennen. Men kan van hen nog veel leren over bijvoorbeeld kleurgebruik, afwerking van het rijtuig, over bepaalde details die moeten bijgewerkt worden maar ook vooral over de kledij die moet afgestemd worden op het rijtuig.

De jury maakt ons attent op heel veel kleine zaken.

Heb jij een menner waar je naar opkijkt?

In het traditiemennen kijk ik vooral op naar Daniël Vereenooghe omwille van zijn lange ervaring maar ook omwille van zijn grote kennis i.v.m. tuigen, rijtuigen, kleding en accessoires. Hij heeft een collectie om u tegen te zeggen. Maar wat ik vooral bij hem bewonder is de wil om zijn kennis door te geven aan beginnende traditiemenners.

Worden er volgens jou voldoende wedstrijden ingericht? Bijvoorbeeld ITDM?

Jammer dat er in België zo weinig wedstrijden van niveau ITDM worden ingericht. Vorig jaar was er alleen Nokere (BDA-ITDM) en Vollezele (BAT-CIAT). Eigenlijk is het jammer dat er twee "federaties" in België zijn.

Dit jaar was er enkel een wedstrijd in Waregem. Menners die op niveau van ITDM of CIAT willen rijden worden verplicht om naar het buitenland te gaan rijden.

Wat is voor jou de ideale afstand voor een traditiwandeling?

Dat is voor mij 25 à maximaal 28 kilometer. Ik heb liever een paar extra stops om te praten met collega-menners dan die vele kilometers.

Kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit.

Is de afstand naar een wedstrijd of wandeling voor u belangrijk?

Eigenlijk niet. We rijden zelfs naar Cuts 220 km, naar Reims 270 km en naar Diepenheim 370 km. Als menner ben je graag een dag vooraf op de wedstrijd. De paarden kunnen dan tot rust komen en een goede nachtrust hebben. Zo kan je ontspannen aan een wedstrijd beginnen. Maar dit moet ook allemaal betaald worden natuurlijk.

De wedstrijden in Frankrijk kennen meestal op zaterdag jurering, dus wij vertrekken de vrijdag voormiddag. De zaterdag is er dan de briefing en de verkenning van de routier en in de namiddag de presentatie. De rest van de dag heb je dan wat tijd om uw materiaal weer in orde te brengen om op zondag het wegtraject te rijden en als laatste onderdeel de vaardigheid af te werken. Ik vind dat een ideaal schema. Alles organiseren op 1 dag vind ik persoonlijk te hectisch en te druk voor de paarden.

Stephan, je hebt een mobilhome maar kan je ook gemakkelijk uw koetsen en paarden vervoeren?

Goed georganiseerd vervoer is natuurlijk belangrijk. We hebben een camionette voor twee paarden en een gesloten aanhangwagen waarin het rijtuig, de tuigen en het voeder voor meerdere dagen vervoerd kunnen worden.

Hoe lang ben je al lid van de BDA? Vind je dat er in de winter voldoende activiteiten georganiseerd worden. Kan de BDA voor jou iets extra doen?

Er worden recent meerdere clinics of activiteiten georganiseerd. Dat is goed. Natuurlijk kan altijd meer. Men zou bijvoorbeeld eens een clinic rond dressuurgericht menen kunnen geven waardoor we onze paarden nog beter in de hand kunnen stellen.

Vind je voordrachten interessant in de winterperiode?

Voordrachten zijn altijd interessant. We weten immers nooit genoeg.

Is een reis naar het buitenland in functie van het aangespannen rijden een meerwaarde voor jou?

Er is dit jaar in elk geval al een reis naar Londen om de Royal Mews te bezoeken. Ik vind dit een goed initiatief omdat we dit anders wellicht niet uit eigen beweging zouden bezoeken.

Je hebt reeds een lange carrière tussen de paarden. Kan je een anekdote vertellen?

Wel de eerste ITDM die we reden in België was met menvereniging Nieuwege in Aartrijke, daar heb ik mijn wegparcours gereden zonder mijn disselpen ingestoken te hebben. Gelukkig hebben we geen ongeval gehad. Wellicht kan mijn vrouw nog meer anekdotes vertellen. Maar misschien ontbreekt hiervoor de tijd en de ruimte in Wheel & Whip.

Wil je nog iets toevoegen of zeggen in het kader van dit interview?

Wat ik zeker wil benadrukken is dat de mensport in zijn geheel een zeer toffe sport is. Iedereen kan deze beleven op zijn manier. Is het nu recreatief of competitief, men moet er het beste van maken. Het is zeker belangrijk om nooit jaloeers te zijn van een ander, dat brengt niets op.

Wij rijden voor ons plezier, vallen we in de prijzen dan is dat zo, hebben we pech dan is dat ook zo, maar we waren dan toch bij de groep, hebben ons geamuseerd samen met vrienden en het is dat wat telt.

Stephan ik wil je bedanken om met jou op de bok te mogen zitten. Je bent een fijngevoelig manner. Ik heb genoten van de rit. Ik wens je het allerbeste in de toekomst en veel succes met de paarden. Maar geniet vooral nog veel van de mensport.

Interview Wheel & Whip september 2014